

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

5502

Decret llei 2/2017 de 26 de maig de mesures urgents en matèria de transports terrestres

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Des de l'aprovació de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, s'han detectat situacions o comportaments no recollits en aquest text legal que han fet palesa una manca de cobertura en les necessitats d'ordenació del sistema de transport per carretera o ferroviari. Específicament, s'ha demostrat que en determinats casos hi ha dificultats per definir conductes infractores amb relació a la competència deslleial o il·legal sorgida en aquests darrers anys, que cada vegada s'incrementa amb l'arribada de la temporada estival i dóna lloc a situacions conflictives en el sector del transport de viatgers. De la mateixa manera, en l'àmbit del sector ferroviari s'han detectat disfuncions en la regulació dels usos o activitats autoritzables en les diferents zones de protecció del domini ferroviari que cal abordar sense demora, atesa la impossibilitat d'executar obres totalment necessàries en aquestes zones.

Aquests fets posen de manifest la necessitat de modificar, d'una manera urgent, la Llei 4/2014 per regular aspectes fonamentals que afecten el sector turístic i de transports de la nostra comunitat autònoma, i així corregir diverses situacions com són la falta de seguretat jurídica en algunes actuacions; la conflictivitat que provoquen en el sector actuacions de caràcter il·legal que, amb l'aparença de normalitat, es dediquen a la captació de persones usuàries i al seu transport sense la garantia i la seguretat que ofereixen els serveis autoritzats degudament, i el fet que totes aquestes actuacions s'agreugen davant l'inici d'una temporada turística que s'espera molt conflictiva.

Tot això posa en evidència la necessitat d'intervenir amb la proposta d'unes mesures legals que impliquen la modificació de la normativa vigent per la via d'urgència per aconseguir que entrin en vigor abans d'iniciar-se la temporada estival, amb l'aprovació d'aquest Decret llei.

Les situacions que es pretenen corregir amb l'aprovació del Decret llei afecten matèries en les quals s'han suscitat problemes molt importants i es refereixen principalment al sector del transport públic de viatgers per carretera —en diversos tipus d'autoritzacions—, a la mediació en la contractació dels transports públics de viatgers, a la tipificació de nous fets infractors i el seu règim sancionador, i a obres que afecten terrenys immediats al ferrocarril o tramvia sotmesos a limitacions a la propietat, la solució dels quals és urgent tant per al sector, per temes de seguretat, com per a les persones usuàries afectades.

La norma s'estructura en dos articles, el primer dels quals consta d'onze apartats; una disposició addicional i una disposició final; i per a la redacció s'ha seguit l'articulat de la Llei 4/2014 que ara modifica.

L'apartat primer de l'article 1 està en relació amb l'article 2, atès que aquest darrer article regula el lloguer de vehicles amb conductor, i a l'apartat primer esmentat s'estableix la competència dels consells insular per crear i regular, mitjançant autoritzacions de caràcter permanent o temporal, aquesta matèria en el seu àmbit insular, atesa la insuficiència d'aquest tipus de transport, principalment a l'illa d'Eivissa, la qual cosa provoca un increment de l'oferta il·legal.

L'apartat segon de l'article 1 modifica l'article 63 de la Llei 4/2014 per establir a l'àmbit de les Illes Balears l'obligació d'una contractació prèvia del transport discrecional de viatgers en autobús i prohibeix la captació de viatgers fora de les oficines o locals de l'empresa, a fi d'evitar les situacions d'oferta il·legal i de competència deslleial amb altres modalitats de transports que es produeixen amb la captació de viatgers a les vies públiques o als centres generadors de serveis com són els ports, els aeroports, les zones d'oci, etc.

L'apartat tercer de l'article 1 fa referència a les activitats de mediació en la contractació dels transports públics de viatgers en autobús, atès el principi de liberalització que estableix en aquesta matèria la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, i la normativa mercantil.

A l'efecte de garantir la seguretat jurídica i abans que s'iniciï una nova temporada alta per a aquest sector, es considera del tot necessari especificar les regles d'aplicació de la mediació, sense sortir del marc normatiu estatal tant en l'àmbit de transport discrecional de viatgers com en l'àmbit mercantil, atès que són competències exclusives de l'Estat.

L'apartat quart de l'article 1 amplia la responsabilitat administrativa que recull l'article 78 per a les infraccions en matèria de transport, en l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor.

Els apartats cinquè, sisè i setè de l'article 1 fan referència a conductes que impliquen comportaments il·legals o de competència deslleial en l'àmbit de la contractació de transports, i tipifiquen a l'article 94 l'oferiment o la prestació de serveis de transport mitjançant pàgines web

quan no es disposa d'autorització; a l'article 95, les infraccions de la contractació directa de persones usuàries sense haver-ho fet prèviament a les oficines o locals de l'empresa, en el cas del transport discrecional de viatgers en autobús; i, finalment, a l'article 96 bis, les conductes il·legals que es poden produir amb relació a l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor que regula l'article 2.

L'apartat vuitè de l'article 1 modifica l'apartat 1 de l'article 97 per incloure el supòsit de l'oferiment i la prestació de serveis de transport de viatgers sense autorització mitjançant pàgines webs dins l'aplicació d'una sanció de major quantia, a l'efecte de desincentivar aquestes pràctiques.

Finalment, els apartats novè, desè i onzè de l'article 1 modifiquen els articles 132, 164 i 176 amb relació a la prohibició actual de l'execució de qualsevol tipus d'obra o activitat que no sigui d'interès general a tot el domini ferroviari i tramviari, sense diferenciar entre obra nova i el manteniment i conservació dels béns immobles ja existents. Es considera absolutament necessari introduir una modificació que possibiliti que les persones propietàries de béns immobles legalment executats, que es troben dins zones de domini ferroviari o tramviari, puguin fer el manteniment normal de les seves propietats, sempre que això no afecti la seguretat i l'explotació del servei.

D'altra banda, l'article 2 incideix en determinats aspectes ja regulats per la normativa estatal, com és el control quant a la deslocalització dels vehicles proveïts d'autorització de lloguer amb conductor (VTC) desplaçats a la nostra comunitat autònoma; obre la possibilitat que els consells insulars, com a Administració competent i si així ho consideren oportú, puguin crear un registre que els ajudi a controlar la competència deslleial en aquest sector; i fa referència a la possibilitat que aquests ens, si així ho consideren oportú, puguin crear autoritzacions d'àmbit insular sobre les quals hauran d'establir el règim jurídic i les condicions d'aplicació. Finalment, el darrer apartat remet l'activitat de lloguer amb conductor, tant d'àmbit estatal com insular, al règim sancionador vigent.

Quant a la disposició addicional, s'ha de precisar que fa referència al fet que la matèria de transports terrestres encara no s'ha transferit al Consell Insular de Mallorca i, per tant, tota l'execució i la gestió que estableix aquest Decret llei l'ha de dur a terme el Govern de les Illes Balears.

En darrer lloc, la disposició final fixa l'entrada en vigor del Decret llei l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Aquest Decret llei s'ha redactat de conformitat amb l'article 49 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i no afecta matèries que d'acord amb aquest article no poden ser regulades per decrets lleis. També s'ha basat en la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional sobre la viabilitat dels decrets lleis, per la qual cosa, en el conjunt i en cada una de les mesures que es prenen en aquest text, concorren, per la naturalesa, finalitat i context en què es dicten, circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat com les que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupòsit que habilita per fer ús d'aquest tipus de norma.

També s'ha tingut en compte l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i de la potestat reglamentària les administracions han d'actuar d'acord amb els principis de bona regulació.

Per tot això, a proposta del conseller de Territori, Energia i Mobilitat, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 26 de maig de 2017, s'aprova el següent

Decret llei

Article 1

Modificació de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears

La Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, queda modificada en els termes següents:

Primer

Modificació de l'article 6

S'afegeix a l'article 6 un nou apartat, lletra *k*, i queda redactat en els termes següents:

k) Crear i regular autoritzacions de transport discrecional de viatgers en vehicle de turisme i autoritzacions de lloguer de vehicles amb conductor d'àmbit insular, ja siguin de caràcter permanent o temporal, i establir-ne la proporció.

Segon

Modificació de l'article 63

Es modifica l'article 63, al qual s'afegeix l'apartat 4, que queda redactat en els termes següents:

4. Els serveis a què fa referència l'apartat 1 s'han de contractar a les oficines o als locals de l'empresa i no es poden prestar a viatgers que no els hagin contractat prèviament. Queda prohibida la captació de clientela fora de les oficines o dels locals de l'empresa transportista.

Tercer

Modificació de l'article 64

Es manté la redacció de l'article 64, que passa a ser l'apartat 1, i s'afegeix l'apartat 2, que queda redactat en els termes següents:

2. Els subjectes a què fa referència l'apartat anterior poden fer la mediació en la contractació del transport discrecional de viatgers en autobús sense més limitacions que les derivades de la legislació mercantil i, en especial, del principi de lliure competència. En conseqüència, poden subscriure contractes amb caràcter anual o pluriennal i amb relació a tot el territori de les Illes Balears o a una part d'aquest.

Quart

Modificació de l'article 78

S'afegeix l'apartat 8 a l'article 78, que queda redactat de la manera següent:

8. Lloguer de vehicles amb conductor

Cinquè

Modificació de l'article 94

S'afegeix el punt 6 a l'article 94, que queda redactat de la manera següent:

6. Oferir o prestar serveis de transport de viatgers publicitats en pàgines web o en altres mitjans sense el títol habilitador amb la finalitat de fer-los o d'intervenir com a mediador en la contractació.

Sisè

Modificació de l'article 95

S'afegeix el punt 7 a l'article 95, que queda redactat de la manera següent:

7. Prestar el servei de transport públic discrecional de viatgers incomplint les condicions establertes a l'article 63.4.

Setè

Redacció de la subsecció 8a i d'un nou article

A la secció 3a del capítol VI del títol I s'afegeixen la subsecció 8a i l'article 96 bis, que queden redactats de la manera següent:

Subsecció 8a

Lloguer de vehicles amb conductor

Article 96 bis

Infraccions greus

Es consideren infraccions greus:

1. No acreditar documentalment el termini màxim de deslocalització permès en la normativa vigent per als vehicles proveïts de l'autorització de lloguer amb conductor expedida a altres comunitats autònomes.
2. Incomplir els requisits establerts pel consell insular quant al registre dels vehicles proveïts de l'autorització de lloguer amb conductor expedida a altres comunitats autònomes.
3. Incomplir els requisits establerts pel consell insular competent quant a les autoritzacions de lloguer amb conductor d'àmbit insular.

Vuitè

Modificació de l'apartat 1 de l'article 97

Es modifica el paràgraf segon del punt 1 de l'article 97, que queda redactat de la manera següent:

Les infraccions tipificades en els punts 1, 3 i 6 de l'article 94, quan es refereixin al transport públic discrecional de viatgers en vehicles de turisme, se sancionen amb una multa de 6.001 a 12.000 euros.

Novè

Modificació de l'article 132

S'afegeix un punt 5 i un punt 6 a l'article 132, que queda redactat de la manera següent:

5. Reglamentàriament es poden definir els tipus d'obres i usos que, encara que no responguin a un interès general, són susceptibles de ser autoritzats a la zona de protecció, sempre que no suposin un perjudici per a la línia ferroviària i per a la seva explotació, i siguin compatibles amb la seguretat del trànsit ferroviari.

6. En les construccions i instal·lacions ja existents a la zona de protecció i de domini públic, es pot autoritzar l'execució, exclusivament, d'obres de conservació, manteniment i millora, sempre que:

a) No suposi un augment del volum de la construcció.

b) Sigui compatible amb la seguretat del trànsit ferroviari i no suposi un perjudici per a la línia ferroviària i la seva explotació.

c) La construcció s'hagi executat legalment i amb tots els permisos necessaris en el seu moment.

Desè

Modificació de l'article 164

S'elimina la darrera frase del paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 164.

S'afegeix un nou punt 3 a l'article 164, que queda redactat de la manera següent:

3. A la zona de protecció només es poden executar exclusivament les obres que resultin necessàries per a la conservació, el manteniment i la millora de les construccions i instal·lacions executades legalment existents en el moment en què comenci a vigir aquesta Llei, sempre que no suposin un augment del volum de la construcció i que no afectin l'explotació de la infraestructura tramviària.

Onzè

Modificació de l'article 176

Se suprimeix el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 176, i s'afegeix un punt 3, que queda redactat de la manera següent:

3. A la zona de protecció són d'aplicació els punts 2 i 3 de l'article 164.

Article 2

Lloguer de vehicles amb conductor

En el capítol V del títol I de la Llei 4/2014 es crea la secció 4a, dedicada a l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor.

Per aquest motiu, s'inclou l'article 74 bis, que queda redactat de la manera següent:

Secció 4a

Activitat de lloguer de vehicles amb conductor

Article 74 bis

Activitat de lloguer de vehicles amb conductor

1. L'activitat de lloguer de vehicles amb conductor ve regulada per la normativa estatal, conforme a la qual la utilització del servei de lloguer de vehicles amb conductor està condicionada a la contractació prèvia. A aquest efecte s'ha de dur obligatòriament en el vehicle la documentació acreditativa d'aquesta contractació.

Queda prohibida la captació de clientela fora de les oficines o dels locals de l'empresa de lloguer.

2. A l'àmbit territorial de les Illes Balears, l'acreditació del termini màxim de deslocalització dels vehicles proveïts de

l'autorització de lloguer amb conductor expedida a altres comunitats autònomes s'ha de fer documentalment amb la presentació, si se'n requereix, dels bitllets de desplaçament d'anada i tornada.

3. Els consells insulars, en l'àmbit territorial respectiu, poden crear un registre dels vehicles proveïts de l'autorització de lloguer amb conductor deslocalitzats de les seves respectives comunitats autònomes amb les dades que considerin oportunes.

En qualsevol cas, en el funcionament del registre s'ha de respectar el que disposa la normativa legal de protecció de dades.

4. D'acord amb el que estableix l'article 6 de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, els consells insulars poden crear autoritzacions de lloguer de vehicles amb conductor d'àmbit insular, ja siguin de caràcter permanent o temporal, per a les quals han d'establir el règim jurídic corresponent així com les condicions d'atorgament, modificació, extinció o d'altres que considerin necessàries.

5. L'activitat de lloguer de vehicles amb conductor està sotmesa al règim sancionador establert a la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, modificada per la Llei 9/2013, de 4 de juliol; així com al capítol VI del títol I de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, que li sigui d'aplicació.

Disposició addicional única

Òrgans de gestió en matèria de transports

Les referències d'aquest Decret llei amb relació als consells insulars s'han d'entendre fetes, en l'illa de Mallorca, al Govern de les Illes Balears mentre no es dugui a terme la transferència de la competència al Consell Insular de Mallorca.

Disposició final única

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 26 de maig de 2017

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

El conseller de Territori, Energia i Mobilitat

Marc Pons i Pons

